

Bilag 2: Strategi for placering af modtagelsesklasser

26-09-2011

Dette bilag præsenterer forvaltningens strategi og principgrundlag for placering af modtagelsesklasser (M-klasser). På Børne- og Ungdomsudvalgets møde 18.5.2011 fremlagde Børne- og Ungdomsforvaltningen på foranledning af et medlemsforslag fra F strategi for placering af M-klasser. Udvalget vedtog at bede forvaltningen om at fremlægge en ny indstilling, hvori indgår "... forslag til principper for fordeling af M-klasserne, hvorefter der kan fremlægges konkrete forslag til fordeling i forbindelse med skolernes kapacitet / skoledistriktsomlægninger". Denne beslutning løses i nærværende indstilling og bilag. Afslutningsvis præsenteres forvaltningens forslag til justering af kapaciteten på M-klasser.

Sagsnr.
2011-73713

Dokumentnr.
2011-681853

Strategi

Nedenstående præsenteres den nuværende strategi for placeringen af modtagelsesklasser såvel som flytning af eksisterende modtagelsesklasser. Som udbygning af denne strategi vil placeringen af modtagelsesklasser fremover blive præsenteret i forbindelse med nærværende indstilling om skolernes maksimale kapacitet, hvilket fremadrettet vil sikre den lokale inddragelse i beslutningsprocessen.

I den strategi for placering af modtagelsesklasser, der blev forelagt udvalget 18.5 2011, fremgår det, at modtageklasser i dag er placeret i forhold til 3 overordnede hensyn: Kapacitet (hvilke skoler har plads til M-klasser), geografi (så kort transporttid/afstand som muligt for elever i M-klasser) og faglighed (der placeres som udgangspunkt minimum to M-klasser på samme skole for at sikre det faglige miljø).

- Hvilke skoler har kapacitet til M-klasser
 - Under hensyntagen til behovsprognosen sikres, at der også fremadrettet vil være ledige lokaler på skolen i en årrække. Dette sker både af hensyn til at sikre stabilitet i skoleplanlægningen og kontinuitet for eleverne såvel som lærerne.
 - Det er en stor udfordring at sikre høj kvalitet i denne specialiserede undervisning, da det sjældent er muligt at flytte lærerkræfterne med, da lærerne er ansat på den enkelte skole uafhængigt af undervisningsopgaver. Derfor sigtes i udgangspunktet til, at M-klasser placeres så længe som muligt på en skole.
- Elevernes transport (afstande og transportmuligheder)
 - Eleverne skal i videst muligt omfang selv kunne transportere sig til modtagelsesklasseskolen for at undgå store udgifter til transport. Det betyder, at de skoler, der ikke ligger tæt på S-tog, Metro eller større buslinjer, så vidt muligt ikke anvendes som modtagelsesklasseskoler. M-0 og M-I elever tilbydes taxaordning efter gældende regler om afstand mellem

skole og hjem, mens M-II og M-III elever tilbydes buskort.

- Fagligt miljø omkring modtagelsesklasserne
 - Der skal placeres minimum to M-klasser på en skole for dels at sikre et differentieret fagligt miljø, og for dels at sikre større kontinuitet for de elever, der rykker op på næste M-klasse trin

Modtagelsesklasserne er siden 2004 endvidere blevet administreret med udgangspunkt i beslutning fra Københavns Borgerrepræsentation 9. december 2004, hvoraf fremgår, at placeringen af modtagelsesklasser skal bidrage maksimalt til en mere ligelig fordeling af et- og tosprogede elever. Det betyder, at der med hensyntagen til de øvrige principper for placering af modtagelsesklasser, overordnet sigtes til, at klasserne placeres på skoler, der har en lavere andel af tosprogede elever end de øvrige skoler i området. Eksempelvis er der placeret to M-klasser på Nørrebro Park Skole, der i forhold til bygennemsnittet har en høj andel af tosprogede, men set i forhold til Nørrebro isoleret har en lav andel¹.

For at få maksimal fordelingseffekt har forvaltningen først og fremmest set på mulighederne for at placere M-0 (5-7 år), M-I (7-9 år), M-II (9-13 år) på skoler med få tosprogede elever. Disse klasser sluser alle elever direkte ud i almindelige klasser i folkeskolen. M-III (13-16 år) fortsætter derimod oftest deres skolegang i 10 klasse på Ungdomsskolen Hindegade eller noget helt andet, og derfor påvirker disse klasser kun i ringe grad fordelingen i skolens almindelige klasser. Der findes i tillæg en M- α -klasse for børn med særlige læsevanskeligheder, der heller ikke senere sluses ud i almindelen, men vil fortsætte i et specialtilbud deres skoletid igennem.

Strategien betyder i praksis, at forvaltningen årligt, inden det kommende skoleårs klassesdannelse fastlægges, gennemgår placeringen af hver modtagelsesklasse. Fremover vil skolernes medinddragelse blive sikret idet M-klassernes placering bliver en del af denne årlige indstilling om skolernes maksimale kapacitet, der sendes i høringsproces hos kommunens skolebestyrelser.

Flytning af eksisterende klasser

Flytning af en eksisterende klasse sker som udgangspunkt igennem udfasning af den eksisterende klasse, der modtager og udsluser elever løbende hele skoleåret. Der tages dermed hensyn til, at så mange som muligt færdiggør deres undervisning på den oprindelige skole, inden undervisningen begynder på den nye skole. Modtagelsesklasser flyttes

¹ Nørrebro Park Skole har 34 % tosprogede elever. Område Nørrebros andel af tosprogede elever er 51 %. Gennemsnittet for Københavns Kommune er 30 %.

tillige kun, når der er tilstrækkeligt mange faktorer, der retfærdiggør en sådan flytning, således at der tages så meget hensyn til stabiliteten for såvel elever som lærere på en skole med M-klasser.

Størstedelen af modtageklasserne er i dag hensigtsmæssigt placeret i forhold til skolens andel af tosprogede. Der er dog stadig skoler med en høj andel af tosprogede, hvor der er placeret M-klasser. Af den oversigt, der blev forelagt udvalget ved behandling af medlemsforslag om præsentation af strategi for placering af M-klasser (18.5.11), fremgik det, at 6 M-klasser, placeret på 4 skoler, kunne have en mere hensigtsmæssig placering i forhold til fordeling af et- og tosprogede elever. Det er dog forvaltningens vurdering, at placeringen er hensigtsmæssig set i forhold til at imødekomme de øvrige kriterier for placeringen af M-klasser. Forvaltningen vurderer med baggrund i Borgerrepræsentationens beslutning løbende, om det er kapacitetsmæssigt muligt og samlet set hensigtsmæssigt at flytte klasser.

Fremadrettet strategi for placering af M-klasser

I budgetforliget for 2012 er det besluttet, at der skal udarbejdes en registreringsanalyse, der kortlægger skolernes kapacitet. I arbejdet med denne analyse vil det blandt andet blive undersøgt, i hvilket omfang skolerne er inklusions- og integrationsparate, samt hvorvidt de enkelte skoler har lokalekapacitet til at rumme M-klasser. Sammenholdt med den fremadrettede bestræbelse på, at placeringen af M-klasser bliver en del af indstillingen om maksimal kapacitet, optimerer denne principudvidelse af strategien muligheden af en så hensigtsmæssig placering af M-klasser som muligt.

Økonomi

Der er for 2011 udmeldt et samlet budget for modtageklasser på 26,2 mio. kr., hvilket betyder en omtrentlig pladspris på knap 75.000 kr. Flytning af en modtageklasse ligger inden for rammerne af denne pladspris, og der ville ikke være direkte afledte ekstraomkostninger ved en flytning. Dog er det vigtigt at understrege, at flytningen af en modtageklasse kan medføre afledte transportomkostninger, som vil være en ekstra udgift. Der er siden medlemsforslaget fremsattes på foranledning af samme forslagsstiller blevet undersøgt, hvilke kørselsudgifter, der var forbundet med M-klasserne. Den analyse, der i den forbindelse blev udarbejdet (sagsnr. 2010-102873) viste, at der på baggrund af placering af en M-klasse på Bellahøj opstod uforholdsmæssigt høje udgifter til taxakørsel, idet de ovennævnte retningslinjer udløste ret til befordring med taxa for mange elever. Analysen anbefaler, at disse udgifter fremadrettet holdes for øje i forbindelse med flytning og placering af M-klasser. Ved flytning af en M-klasse er der således økonomiske såvel som pædagogiske incitament til at sikre, at en så stor del af klassen som muligt er udsluset inden klassen flyttes.

Eventuelle ekstraudgifter i forbindelse med indtænkning af M-klasserplacering ved udbygninger og nybygning af skoler vil indgå i indstillingen om den konkrete anlægsbevilling.

Det er forvaltningens anbefaling, at man fremover ved alle kapitalbevillingsindstillinger i forbindelse med udbygning og nybygning af skolekapacitet indtænker omkring 2 lokaler til M-klasser, alternativt klasser til børn, der har behov for at blive inkluderet på normalområdet (f.eks. mellemformsbørn eller andre inklusionstyper jf. specialreformen).

Status i indeværende skoleår og forslag til justeringer

Nedenstående Tabel 1 viser status for kapaciteten i M-klasser. Det fremgår, at der samlet er tilstrækkelig kapacitet, men at pladserne skal tilpasses til behovet. M0 og M1 mangler dækning i flere bydele, mens der er tilstrækkelig og overkapacitet på M2 og M3.

På denne baggrund, og med udgangspunkt i ovennævnte kriterier foreslås derfor, at:

- 1) Normeringen på M0-klasserne på hhv. Bellahøj Skole og Gerbrandskolen ændres fra 9 til 12 elever,
- 2) Normeringen på M3 klasserne på hhv. Rådmandsgades Skole, Korsager Skole og Tagensbo Skole ændres fra 18 til 12 elever,
- 3) De to M2-klasser på hhv. Sundbyøster Skole og Grøndalsvænge Skole omdannes til 1 M1-klasse og 1 M2-klasse på hver skole.

Med disse tilpasninger sikres, at der fremover kan anvises til M0- og M1-pladser uden, at det er nødvendigt at oprette yderligere klasser for at imødekomme behovet.

Tabel 2 viser kapaciteten, hvis ændringerne gennemføres. Idet der er løbende indskrivning til og udslusning fra M-klasserne vil den praktiske implementering af forslag 3 betyde, at man starter indskrivning til 1 M1 og 1 M2-klasse, hvorefter M1-klassen løbende fyldes op og den ene M2-klasse udfases.

Tabel 1: Modtagelsesklasser – nuværende normering og indmeldte elever

	M0 (5-7 år)		M1 (7-9 år)		M2 (9-13 år)		M3 (13-16 år)		KAPACITET
	norm.	elever pt.	norm.	elever pt.	norm.	elever pt.	norm.	elever pt.	
Indre By / Østerbro	Christianshavns skole				12	7	12	9	8
	Kildevældsskolen				24	14			10
Nørrebro	Nørrebro Park		12	14	12	15			-5
	Rådmandsgades skole						18	12	6
Vesterbro / Kgs. E.	Vesterbro Ny skole				24	13			11
	Bavnehøj skole						18	11	7
Valby	Lykkebo skole		12	13	12	6			5
	Vigerslevs alle				12	7	9	8	6
Vanløse - Brønshøj/Husum	Bellahøj skole		9	10	12	14			-3
	Utterslev skole		12	16	12	9			-1
	Kørsager skole						18	11	7
Bispebjerg	Lundehusskolen				24	20			4
	Grøndalsvænge (+M-alfaklasse)				30	20			10
	Tagensbo skole						18	15	3
Amager	Gerbrandskolen		9	15	12	13			-7
	Sundbyøster skole				24	15			9
Total	54	68	72	64	147	97	84	58	70

Tabel 2: Modtagelsesklasser – foreslået normering og indmeldte elever

	M0 (5-7 år)		M1 (7-9 år)		M2 (9-13 år)		M3 (13-16 år)		KAPACITET
	norm.	elever pt.	norm.	elever pt.	norm.	elever pt.	norm.	elever pt.	
Indre By / Østerbro	<i>Christianshavns skole</i>				12	7	12	9	8
	<i>Kildevældsskolen</i>				24	14			10
Nørrebro	<i>Nørrebro Park</i>	12	14	12	15				-5
	<i>Rådmandsgades skole</i>						12	12	0
Vesterbro / Kgs. E.	<i>Vesterbro Ny skole</i>				24	13			11
	<i>Bavnehøj skole</i>						12	11	1
Valby	<i>Lykkebo skole</i>	12	13	12	6				5
	<i>Vigerslevs alle</i>			12	7	9	8		6
Vanløse - Brønshøj/Husum	<i>Bellahøj skole</i>	12	10	12	14				0
	<i>Utterslev skole</i>	12	16	12	9				-1
	<i>Korsager skole</i>						12	11	1
Bispebjerg	<i>Lundehusskolen</i>				24	20			4
	<i>Grøndalsvænge (+M-alfaklasse)</i>			12	0	18	20		10
	<i>Tagensbo skole</i>						18	15	3
Amager	<i>Gerbrandskolen</i>	12	15	12	13				-4
	<i>Sundbyøster skole</i>			12	0	12	15		9
Total	60	68	96	64	123	97	66	58	58